

**ΟΡΓΑΝΙΣΜΟΣ ΓΙΑ ΤΗΝ ΑΣΦΑΛΕΙΑ ΚΑΙ ΤΗ ΣΥΝΕΡΓΑΣΙΑ ΣΤΗΝ ΕΥΡΩΠΗ
ΓΡΑΦΕΙΟ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΚΩΝ ΘΕΣΜΩΝ ΚΑΙ ΑΝΘΡΩΠΙΝΩΝ
ΔΙΚΑΙΩΜΑΤΩΝ**

Βαρσοβία 26.10 - 6.11. 1998

Ευαγή Ιδρύματα

Τυχαίνει η σημερινή χρονιά να συμπίπτει με τα 75 χρόνια από την υπογραφή της Συνθήκης της Λωζάννης. Επίσης τυχαίνει στις 29 Οκτωβρίου 1998 να συμπληρώνονται 75 χρόνια από την ίδρυση της Τουρκικής Δημοκρατίας. Μιας δημοκρατίας που τα 75 αυτά χρόνια δεν έχει τίποτα άλλο παρά να επιδείξει παραβιάσεις των κανόνων του Διεθνούς Δικαίου και ασέβεια στις υπογραφές που κατά καιρούς έχει βάλει. Μπορεί να πιστεύει κανείς ότι έχει καταντήσει ρουτίνα κάθε χρόνο να εμφανιζόμαστε και να εκθέτουμε τις παραβιάσεις που κάνει η Τουρκία. Θα πρέπει ίσως αυτό να προβληματίσει το σεβαστό ακροατήριο και να κατανοήσει ότι το έγκλημα της εθνικής κάθαρσης, το οποίο διαπράττεται δεν είναι στιγμιαίο, όπως στην περίπτωση των χωρών που προέκυψαν από τη διάλυση της Γιουγκοσλαβίας, και οι οποίες κάθονται στο εδώλιο του διεθνούς δικαστηρίου της Χάγης, αλλά το έγκλημα είναι συνεχές. Ξεκινάει από την ίδρυση της Τουρκικής Δημοκρατίας, για να μην πάει κανείς πιο πίσω και συνεχίζεται με αμείωτο ρυθμό στις μέρες μας. Και θα συνεχίσει αν ο ΟΑΣΕ και οι λοιποί οργανισμοί δεν λάβουν τα μέτρα που απαιτούνται σε παρόμοιες περιπτώσεις.

Το 1923 λοιπόν υπογράφεται η Συνθήκη της Λωζάννης, με την οποία κατοχυρώνονται τα θρησκευτικά, εκπαιδευτικά, κοινοτικά και πολιτιστικά δικαιώματα των μη μουσουλμάνων που παρέμειναν στην Τουρκία.

Το άρθρο 40 της Συνθήκης της Λωζάννης παρέχει στην Ελληνική μειονότητα το δικαίωμα να ιδρύει, διευθύνει και ελέγχει τα Ευαγή της Ιδρύματα. Η έκθεση της Συνάντησης των Εμπειρογνομόνων της ΔΑΣΕ πάνω σε Εθνικές Μειονότητες, το 1991 στη Γενεύη, κατέγραψε τα βασικά δικαιώματα των μειονοτήτων, συμπεριλαμβανομένου και του δικαιώματος της ίδρυσης και λειτουργίας ιδίων μορφωτικών ιδρυμάτων, οργανώσεων και συλλόγων. ***Όμως, παρ' όλες αυτές τις διεθνείς εγγυήσεις και τα πρότυπα, οι Έλληνες της Κωνσταντινούπολης συνεχίζουν να υποφέρουν από παρεμβολές στο έργο της λειτουργίας αυτών των ιδρυμάτων. Τα Ελληνικά ευαγή ιδρύματα δεν έχουν το δικαίωμα να διαχειρίζονται ελεύθερα την ακίνητη περιουσία τους, να την κατέχουν, ή να την εκποιούν, όπως το δικαιούνται από τις διάφορες Συμφωνίες.***

Επί Οθωμανικής Αυτοκρατορίας θέμα απόκτησης ακινήτων από νομικά πρόσωπα δεν υπήρχε. Τα ακίνητα που αποκτούσαν τα ιδρύματα δεν καταγράφονταν στο

Κτηματολόγια, αλλά σε ιδιαίτερο Βιβλίο Κυριότητας της Αυτοκρατορίας (Defter-i Hakani). Το 1912 με το νόμο «περί διαχείρισης των μη μουσουλμανικών ακινήτων» επιτράπη στα ιδρύματα να αποκτούν ακίνητα, ζητήθηκε δε τότε απ' το Οικουμενικό Πατριαρχείο να υποβάλει κατάλογο με τις ανά περιοχές εκκλησίες καθώς και των ακινήτων που διαθέτουν αυτές.

Να σημειωθεί εδώ ότι στις 27.11.25, η Τουρκία, σε μια προσπάθεια αθέτησης της υπογραφής που έβαλε στη Λωζάνη, αναγνωρίζει τη νομιμότητα του θεσμού της Γενικής Συνέλευσης της Μειονότητας η οποία συγκροτείται και πιέζεται από τις τουρκικές Αρχές ώστε να παραιτηθεί η Ελληνική μειονότητα των δικαιωμάτων που παρέχει σ' αυτήν το άρθρο 42 της Συνθήκης της Λωζάνης. Στην προσπάθειά της αυτή ορισμένα από τα μέλη της μειονότητας φυλακίζονται με σκοπό την τρομοκράτησή τους.

Τον Αύγουστο του 1927 οι τουρκικές Αρχές δίνουν την άδεια για διεξαγωγή εκλογών για ανάδειξη εφορίας στα Φιλανθρωπικά Καταστήματα.

Στις 5.6.35 με το Νόμο 2762/35 «περί βακουφίων - κληροδοτημάτων» η διοίκηση των ευαγών ιδρυμάτων και σχολών ανατίθεται σε έναν και μοναδικό επίτροπο (tek mutevelli) διοριζόμενο από τις τουρκικές Αρχές. Όλα τα ιδρύματα υπήχθησαν τότε στη νεοσυσταθείσα Γενική Διεύθυνση Κληροδοτημάτων ΓΔΚ (Evkaf Genel M^drl^{ng}).

Τότε τα κτήματα των ιδρυμάτων χωρίστηκαν σε δυο κατηγορίες: Τα λεγόμενα Mazbut, που σημαίνει τα διοικούμενα από το κράτος μέσω της ΓΔΚ. Όλα του μουσουλμανικά ιδρύματα υπήχθησαν σ' αυτή την κατηγορία. Και τα λεγόμενα mulhak, που σημαίνει τα διοικούμενα από κοινοτικές εφορίες εκλεγμένες από την ίδια την κοινότητα πάντοτε υπό την εποπτεία της ΓΔΒ. Όλα τα μη μουσουλμανικά ιδρύματα υπήχθησαν σ' αυτή την κατηγορία.

Όταν το 1935 τέθηκε σε ισχύ ο νόμος περί κληροδοτημάτων, ζητήθηκε από τα ιδρύματα να καταθέσουν «δήλωση ακινήτων». Μέχρι το 1967 τα ιδρύματα μπορούσαν να αποκτήσουν ακίνητα από δωρεές. Δηλ. όταν κάποιος δωρίζει κάποιο ακίνητο σε ίδρυμα, αυτό εγγράφεται στο κτηματολόγιο στο όνομα του συγκεκριμένου ιδρύματος. Όμως, επειδή η Τουρκική Κυβέρνηση ήθελε να αφαιρέσει τα ακίνητα αυτά των ιδρυμάτων και να τα ιδιοποιηθεί, σκέφθηκε μια ιδιόρρυθμη λύση: Τα ιδρύματα είχαν κάποτε ιδρυθεί με την πρωτοβουλία 3-5 ατόμων, δεν είχαν κάποιο ιδρυτή-διαχειριστή, ο οποίος να συντάσσει παραχωρητήριο βάση του οποίου να επιτρέπει στο ίδρυμα να αποκτήσει ακίνητα, επειδή λοιπόν τέτοιο παραχωρητήριο δεν είχε κανένα ίδρυμα, κατά τη λογική των Αρχών, όλα τα ακίνητα έγιναν απαιτητά από την Τουρκική Κυβέρνηση. Αυτό γίνεται επειδή οι Τουρκικές Αρχές κάνουν χρήση του νόμου 1062/1921 «περί αντιποίνων». Ο νόμος προβλέπει μέτρα που μπορεί να λάβει η Τουρκική Κυβέρνηση, ως αντίποινα στην περίπτωση που ξένη χώρα (στη συγκεκριμένη περίπτωση η Ελλάδα) θίγει ή περιορίζει τα συμφέροντα Τούρκων Υπηκόων.

Έτσι στη δεκαετία του 70 η Τουρκική Κυβέρνηση προχώρησε στην ακύρωση των διαθηκών και με τον τρόπο αυτό άρχισαν οι Αρχές, δια της δικαστικής οδού να ιδιοποιούνται όλα τα μειονοτικά κληροδοτήματα. Ταυτόχρονα, όταν τα ιδρύματα εκποιούν κάποιο ακίνητο που νόμιμα κατέχουν, τα χρήματα υποχρεωτικά δεσμεύονται σε τραπεζικό λογαριασμό και οι δικαιούχοι παίρνουν μόνο τους τόκους.

Το 1967 οι τουρκικές Αρχές με την παράγραφο 2, άρθρο 74 του Νόμου 903/1967, δεν αναγνωρίζουν πλέον ως μέρος των ευαγών ιδρυμάτων τα ακίνητα που σκοπό είχαν *“την ενίσχυση κάποιας συγκεκριμένης φυλής ή μειονότητας”*. Ο νόμος αυτός είναι καθαρά ρατσιστικός και δεν νομίζουμε ότι υπάρχει παρόμοιος σε άλλη Ευρωπαϊκή χώρα.

Το 1967 ψηφίζεται άλλος ένας Νόμος, ο οποίος επιβάλλει φόρο 5% στα έσοδα των κοινωφελών ιδρυμάτων.

Το 1971 το Τουρκικό Ανώτατο Δικαστήριο, στο οποίο είχαν προσφύγει οι ιθύνοντες των ιδρυμάτων, επιβεβαιώνει το γεγονός ότι οι μειονότητες δεν έχουν το δικαίωμα να αποκτούν νέα κληροδοτήματα.

Στις 8.5.1974, μετά από απόφαση του γενικού συμβουλίου, κατά τη διάρκεια μιας δίκης των Νοσοκομείων Βαλουκλή, ενός από τα πιο σημαντικά κοινωφελή ιδρύματα της Ελληνικής μειονότητας στην Κωνσταντινούπολη, ακυρώθηκαν νομικά όλα τα μετά το 1936 αποκτηθέντα ακίνητα. Σαν συνέπεια, άρχισαν να αφαιρούνται τα ακίνητα που αποκτήθηκαν από τα ιδρύματα μεταξύ 1936-74, τα περισσότερα χωρίς να αποζημιωθούν στην πραγματική τρέχουσα αξία, και το χειρότερο είναι ότι ζητείται αποζημίωση επειδή τόσα χρόνια έγινε εκμετάλλευση του συγκεκριμένου ακινήτου από το ίδρυμα. Τα ακίνητα που έχουν αφαιρεθεί απ' το Βαλουκλή μετά το 1974 και μέχρι σήμερα, ανέρχονται σε 132.

Το 1974, η δήλωση ακινήτων που είχαν υποβάλλει τα ιδρύματα το 1936, θεωρήθηκε ως παραχωρητήριο. Όμως, επειδή τα μετά το 1936 δεν έχουν παραχωρητήρια, άρχισαν να είναι απαιτητά από το Τουρκικό Δημόσιο. Αυτό δε συνάδει ούτε με το νόμο Περί Κληροδοτημάτων, ούτε με τον Αστικό Κώδικα. Το παραχωρητήριο συντάσσεται από τους εκάστοτε διαχειριστές των ιδρυμάτων, ελέγχεται και βεβαιώνεται απ' τα δικαστήρια, νομιμοποιείται, και η Διεύθυνση Κληροδοτημάτων κανονίζει τη λειτουργία του. Κανείς δε μπορεί να υποκαταστήσει τον διαχειριστή, να χαρακτηρίσει οποιοδήποτε έγγραφο ως παραχωρητήριο και να κάνει πράξεις.

Με την απόφαση 502/1978 των τουρκικών Αρχών, το Νοσοκομείο Βαλουκλή διαχωρίζεται και αποτελεί ξεχωριστό ίδρυμα. Συνεπεία αυτού, το νέο ίδρυμα στερείται της μεγάλης δωρεάς που του έγινε το 1964 από πλούσιο Έλληνα Κωνσταντινουπολίτη. Ταυτόχρονα, καταργούνται οι κεντρικές εφορίες του Πέρα, Γαλατά και Χαλκηδόνας που συντόνιζαν την διοίκηση των ενοριών.

Το 1981, ο πρόεδρος της Τουρκικής δημοκρατίας Κενάν Εβρέν, κατόπιν συστάσεως του αρχηγού των ενόπλων δυνάμεων των ΗΠΑ στρατηγού Ρότζερς, με άκρως απόρρητη εγκύκλιο, διατάσσει να σταματήσει η αφαίρεση κληροδοτημάτων που έχουν αποκτηθεί μετά το 1936, καθώς και να μην εφαρμόζονται τυχόν αρνητικές αποφάσεις που έχουν εκδοθεί απ' τα τουρκικά δικαστήρια. Όμως αυτό το Διάταγμα δεν ετέθη σε ισχύ από τις δικαστικές αρχές, απλά γιατί δεν τις έχει ποτέ κοινοποιηθεί.

Επίσης πιο πρόσφατα, το 1991, οι τουρκικές Αρχές είχαν σαφή ανάμιξη στις ενδοκοινοτικές μειονοτικές εκλογές για την εκλογή διοικητικών συμβουλίων, στα ευαγή και εκκλησιαστικά ιδρύματα, οι οποίες μάλιστα επιτράπηκαν μετά από 22 χρόνια απαγόρευσης.

Γενικά μπορεί κανείς να ισχυριστεί ότι στην πραγματικότητα δεν υπάρχει νόμος που να απαγορεύει στα μειονοτικά ιδρύματα, την απόκτηση ακινήτων. Όμως επειδή στη συγκεκριμένη χώρα που θέλει να μπει στον 21ο αιώνα μαζί με τις άλλες Ευρωπαϊκές χώρες, ισχύει ο νόμος της ζούγκλας.

Ορισμένοι ασφαλώς θα γνωρίζουν ότι στην Κωνσταντινούπολη εκτός των ενοριακών ελληνορθόδοξων ναών, υπάρχουν και ιδρύματα, που δεν ανήκουν σε κάποια άτομα της μειονότητας ή στις επί μέρους ενορίες, αλλά στην ολότητα της μειονότητας που ζει στην Τουρκία. Μερικά από αυτά είναι η Μεγάλη του Γένους Σχολή στη συνοικία του Φαναρίου, το Ιωακείμιο Παρθεναγωγείο και η Μαράσλειος Αστική Σχολή στην ίδια συνοικία, το Ζάππειο και το Ζωγράφειο Λύκειο στη συνοικία του Πέρα, το Ορφανοτροφείο στη νήσο Πρίγκηπο κ.α. Αυτά τα ακίνητα για να λειτουργήσουν και να συντηρηθούν απαιτούνται οικονομικοί πόροι οι οποίοι εξασφαλίζονται από τις προσόδους των κληροδοτημάτων που είναι προσαρτημένα σ' αυτά. Αν λοιπόν οι Αρχές

δημεύσουν τα εν λόγω κληροδοτήματα, τότε η λειτουργία των εν λόγω ευαγών μας ιδρυμάτων καθίσταται προβληματική.

Γι' αυτό το λόγο ζητάμε για μια ακόμη φορά, από τους παρόντες εκπροσώπους των χωρών - μελών του ΟΑΣΕ, να πιέσουν την Τουρκία να σεβαστεί το Διεθνές Δίκαιο.

Θρησκευτικές Διακρίσεις

Η Τουρκία έχει υπογράψει τη Συνθήκη της Λωζάνης, την Ευρωπαϊκή Σύμβαση Ανθρωπίνων Δικαιωμάτων και όλες τις συμφωνίες του Οργανισμού για την Ασφάλεια και τη Συνεργασία στην Ευρώπη (ΟΑΣΕ), οι οποίες εγγυώνται τις θρησκευτικές ελευθερίες. ***Σε αντίθεση με τις εγγυήσεις αυτές, η Τουρκική κυβέρνηση παρεμβαίνει ουσιαστικά στις θρησκευτικές ελευθερίες της Ελληνικής κοινότητας στην Τουρκία.***

Ειδικά το άρθρο 40 της Συνθήκης της Λωζάνης παρέχει στην Ελληνική μειονότητα το δικαίωμα να ιδρύει και ελέγχει τα θρησκευτικά της ιδρύματα. Ομοίως η Συνάντηση των Εμπειρογνομόνων της ΔΑΣΕ σε θέματα Εθνικών Μειονοτήτων στη Γενεύη το 1991, συμπεριέλαβε μεταξύ άλλων θεμελιωδών δικαιωμάτων των μειονοτήτων και το δικαίωμα να: *ιδρύουν και συντηρούν τα δικά τους θρησκευτικά ιδρύματα.* Όμως το δικαίωμα αυτό στην Τουρκία δεν ισχύει.

Το 1923, η Τουρκική κυβέρνηση συμφώνησε στην παραμονή του Ελληνορθόδοξου Οικουμενικού Πατριαρχείου στην Κων/πολη, υπό τον όρο ο Πατριάρχης να περιορίζεται στην άσκηση θρησκευτικών και μόνον υποθέσεων. Ένα χρόνο όμως μετά την υπογραφή της Συνθήκης της Λωζάνης οι Τούρκοι απέλασαν τον τότε Πατριάρχη Κωνσταντίνο τον ΣΤ', ***ενώ αρνούνται συστηματικά και επί 75 χρόνια την Οικουμενικότητα του Πατριαρχείου.*** Ενός θεσμού που αναγνωρίζεται διεθνώς, εκτός από τις τουρκικές Αρχές. Υπενθυμίζουμε την πρόσφατη, πριν από μερικές ημέρες, προσπάθεια της πρέσβειρας της Τουρκίας στην Πολωνία να δημιουργήσει σχετικό με την Οικουμενικότητα του Πατριάρχη θέμα, ο οποίος επισκέφθηκε την Πολωνία.

Τη δεκαετία του '50 η Τουρκική κυβέρνηση περιόρισε τις δραστηριότητες του Πατριαρχείου και απειλούσε ότι θα το εκδιώξει από την Τουρκία. Δύο ανώτεροι κληρικοί απελάθηκαν τότε και απαγορεύθηκε η λειτουργία του Πατριαρχικού Τυπογραφείου. Επίσης, αρκετοί ανώτεροι και κατώτεροι κληρικοί απελάθηκαν και τις χρονιές 1963-1966 με το δικαιολογητικό ότι είχαν Ελληνική υπηκοότητα. Το 1971, η Τουρκική κυβέρνηση απαγόρευσε τη λειτουργία της Ιεράς Θεολογικής Σχολής στη Χάλκη, ενός ανώτατου εκπαιδευτικού ιδρύματος που λειτουργούσε από το 1844 και εκπαίδευε στελέχη για το Πατριαρχείο. Το θέμα ενώ αναμένετο να επιλυθεί, δημιουργήθηκε σοβαρότατο πρόβλημα όταν στις 15 Οκτωβρίου με απόφαση των τουρκικών αρχών επαύθη σύσσωμη η νόμιμα εκλεγμένη διοικούσα επιτροπή της Σχολής.

Το 1971, επίσης απαγορεύτηκε η είσοδος κληρικών στα Ελληνικά μειονοτικά σχολεία. Πέραν τούτου, εκκλησίες και αγιάσματα κατεδαφίζονται με σκοπό τη διάνοιξη δρόμων, ενώ οι καταστροφές, ληστείες και συλήσεις τάφων σε νεκροταφεία είναι καθημερινή πρακτική. Παράδειγμα η κατεδάφιση, τον Σεπτέμβριο του 1997, του αγιάσματος του Αγ. Νικολάου, η ληστεία - πυρκαγιά τον Δεκέμβριο του 1997 στο αγίασμα του Αγ. Θεράποντος με την ταυτόχρονη ανατριχιαστική δολοφονία του νεωκόρου του. Ένα άλλο πολύ θαυματουργό αγίασμα είναι της Κοιμήσεως της Θεοτόκου στο Βερά. Το αγίασμα αυτό που ανήκε αποκλειστικά στην Ελληνική κοινότητα της Κωνσταντινουπόλεως και που το ιδιοκτησιακό του καθεστώς είχε επικυρωθεί με κυβερνητικά και πατριαρχικά πινάκια, ως δια μαγείας πέρασε στα χέρια του τουρκικού Δημοσίου με αποτέλεσμα το Πατριαρχείο να είναι αναγκασμένο να πληρώνει ενοίκιο,

ενώ ο Δήμος αρνείται την παροχή νερού. Τέλος μεγάλη προσπάθεια καταβάλλεται για την καταστροφή του αγιάσματος της Γεννήσεως της Θεοτόκου (Παναγίας) στην περιοχή Γκιόκ-σουγιού του Βοσπόρου. Η κοινοτική έκταση γύρω απ' το αγίασμα έχει καταπατηθεί, η ελληνική εφοροεπιτροπή βρίσκεται σε συνεχείς δικαστικούς αγώνες με το Δημόσιο, ενώ το ιερό νόμα δέχεται τακτικά τις επισκέψεις βανδάλων που το καταστρέφουν.

Να σημειώσουμε και την τέταρτη διάρρηξη στο ναό του Αγ. Νικολάου στην περιοχή Τζιμπαλί που έγινε στο τέλος του μηνός Απριλίου 1998, με αποτέλεσμα να κλαπούν και οι τελευταίες εικόνες αλλά και ένα ιερό Ευαγγέλιο. Στις 5 Ιουνίου του 1998, «άγνωστοι» απείλησαν με πιστόλι τον νεωκόρο του αγιάσματος των Βλαχερνών ο οποίος τους άνοιξε την πόρτα του αγιάσματος απ' όπου έκλεψαν εικόνες. Τέλος χαρακτηριστικό των γειτόνων μας, μοναδικό ίσως στον πλανήτη, πέραν της συστηματικής κλοπής ιερών σκευών και κειμηλίων από ιερούς ναούς, είναι και το γεγονός της σύλησης νεκροταφείων. Εκτός από τα φοβερά έκτροπα που συνέβησαν τον Σεπτέμβρη του 1955, την τελευταία δεκαετία, γίναμε μάρτυρες, καταστροφής πολλών νεκροταφείων. Μεγαλύτερη ζημιά έγινε τον Αύγουστο του 1993 όταν καταστράφηκαν πολλοί τάφοι στο Ελληνικό Νεκροταφείο στο Νεοχώρι του Βοσπόρου, αλλά και πιο πρόσφατα, εφέτος στις 30 Μαρτίου 1998, στο νεκροταφείο που βρίσκεται στα Ταταύλα.

Όταν το 1992 στον Πατριαρχικό θρόνο ανέβηκε ο Βαρθολομαίος ο Α΄, άρχισε μια συστηματική πολεμική εναντίον του Πατριαρχείου. Έτσι εκτός της αστυνομίας που καλεί συχνά παράγοντες του Πατριαρχείου σε ανάκριση και ασκεί ψυχολογική βία, αρχίζει μια νέα εποχή όπου “άγνωστοι” ρίχνουν κατά καιρούς βόμβες και πέτρες στο πατριαρχικό οίκημα και απειλούν ότι θα το κάψουν. Πρόσφατο δείγμα η ρίψη χειροβομβίδας, τον Δεκέμβρη του 1997, κατά την οποία εκτός από υλικές ζημιές είχαμε και τον σοβαρό τραυματισμό του διάκου Νεκτάριου.

Να σημειώσουμε επίσης ότι πρόσφατα οι Τουρκικές Αρχές, έχουν δημεύσει την ακίνητη περιουσία των ελληνορθόδοξων μοναστηριών, τα οποία βρίσκονται κυρίως στα Πριγκηπόννησα.

Όλα τα προαναφερθέντα συμβαίνουν στα πρόθυρα του 21ου αιώνα σε μια χώρα που θέλει να ενταχθεί στην Ευρωπαϊκή Ένωση. Οι πράξεις που καταλογίζουμε στην επίσημη Τουρκία δεν μπορούν να φέρουν μόνο τη σφραγίδα της εγκληματικότητας, είναι πράξεις που ενθαρρύνονται, αλλά και που πολλές φορές προκαλούνται από το ίδιο το κράτος ή ακόμη και με τις ευλογίες του από το παρακράτος.

Αναφερόμαστε σε γεγονότα που συνέβησαν το τελευταίο δωδεκάμηνο, γιατί πέρυσι από αυτήν την έδρα, όπως και κάθε χρόνο σας τα παρουσιάζουμε με την ελπίδα ότι ο ΟΑΣΕ θα πάρει επιτέλους τα απαιτούμενα εκείνα μέτρα που επιβάλλονται, με την ελπίδα ότι κάποτε η Τουρκία θα σεβαστεί τις υπογραφές που βάζει, γιατί ο χρόνος δουλεύει εναντίον μας και από 120.000 που ήμασταν στην Τουρκία πριν από 75 χρόνια, σήμερα έχουν απομείνει ελάχιστοι Έλληνες.

Κάνουμε λοιπόν έκκληση προς όλους εσάς τους δημοκρατικά ευαίσθητους πολίτες να μας βοηθήσετε να ζήσουμε ειρηνικά στη γενέτειρά μας, χωρίς φόβο και πιέσεις, ασχολούμενοι με τα θρησκευτικά μας καθήκοντα.

- άρθρο 40 Συνθήκης της Λωζάνης: οι Τούρκοι Υπήκοοι, οι ανήκοντες εις μη μουσουλμανικής μειονότητας, θα απολαύωσι νομικώς και πραγματικώς της αυτής προστασίας και των αυτών εγγυήσεων των απολαύουσι και οι λοιποί Τούρκοι Υπήκοοι. Θα έχωσι ιδίως ίσον δικαίωμα να συνιστώσι, διευθύνωσι και

εποπτεύωσιν, ιδίαις δαπάναις, παντός είδους φιλανθρωπικά, θρησκευτικά ή κοινωφελή ιδρύματα, σχολεία και εκπαιδευτήρια, μετά το δικαίωματος να ποιώνται ελευθέρως εν αυτοίς χρήσιν της γλώσσης των και να τελώσιν ελευθέρως τα της θρησκείας των.

- άρθρο 42, εδάφιο 3 Συνθήκης της Λωζάνης: Η Τουρκική Κυβέρνηση υποχρεούται να παρέχη πάσαν προστασίαν εις τας εκκλησίας, συναγωγάς, νεκροταφεία και λοιπά θρησκευτικά καθιδρύματα των ειρημένων μειονοτήτων. Εις τα ευαγή καθιδρύματα ως και τα θρησκευτικά και φιλανθρωπικά καταστήματα των αυτών μειονοτήτων, των ήδη ευρισκομένων εν Τουρκία, θα παρέχεται πάσα ευκολία και άδεια, η δε Τουρκική Κυβέρνηση, προκειμένου περί ιδρύσεως νέων θρησκευτικών και φιλανθρωπικών καθιδρυμάτων, ουδεμίαν θέλει αρνηθή εκ των αναγκαίων ευκολιών, αίτινες έχουσιν εξασφαλισθή εις τα λοιπά καθιδρύματα ομοίας φύσεως. Η υποχρέωση αυτή κηρύσσεται από το άρθρο 44 ως διεθνούς συμφέροντος.

THE GREEKS OF ISTANBUL

*** Religious Discrimination**

*** Charitable Institutions**

ORGANISATION ON SECURITY & COOPERATION IN EUROPE
++++
OFFICE FOR DEMOCRATIC INSTITUTIONS & HUMAN RIGHTS

IMPLEMENTATION MEETING ON HUMAN DIMENSION

WARSAW, OCTOBER 26 - NOVEMBER 6 1998

Religious Discrimination

This current year coincides with the 75th anniversary of the signing of the Lausanne Treaty. Also, on the 29th of October, 1998 there is the completion of 75 years from the establishment of the Turkish Republic. A Republic that during

these 75 years has been done nothing else but to commit violations of the rules of the International Law and show disrespect to its own signatures.

It may be suggested a routine our annual presence in order to demonstrate the Turkish violations. But this might create speculation to the respectable audience so as to be realised that the committed crime of ethnic cleansing is not instant, as in the case of the nations recently created by the dissolution of other countries, which are accused of committing crimes, but instead it has become instead it has become a constant reality. This problem begins its existence since the establishment of the Turkish Republic, not to be mentioned earlier, and continues with a steady rate nowadays. And it is going to continue unless OSCE and the other Organisations take measures required to similar cases.

Apart from the Lausanne Treaty, Turkey has signed the European convention for Human Rights and several agreements issued by the CSCE, that guarantees freedom of religion. In spite of these guarantees, the Turkish government is interfering with the religious freedom of the Greek community in Istanbul.

Article 40 of the Lausanne Treaty specifically, guarantees the Greek minority the right to establish and control religious institutions. The Geneva 1991 CSCE Meeting of Experts on National Minorities included among fundamental rights of minorities the right to establish and maintain their own religious institutions. And yet such control is not permitted by the Turkish government.

In 1923, the Turkish government agreed that the Greek Orthodox Patriarchate could remain in Istanbul, provided that the Patriarch confined himself to religious affairs. It is unacceptable that Turkey insists on not recognising the fact that the Patriarchate is also ecumenical and the spiritual head of 300 million Christian Orthodox.

An extremely serious problem is the closing, in 1971, of the Halki Patriarchal School of Theology, trained clergy for the Ecumenical Patriarchate.

While it was expected the settlement of the issue, a serious problem was created when on the 15th of October 1998, after a resolution of the Turkish authorities, the legally and unanimously elected administrating committee of the School was obliged to discontinue to exercise its duties on the account of the organisation of environmental conferences note worthy in the presence of the Duc of Edinburgh and Prince Charles of the United Kingdom.

Greek Orthodox priests are not permitted to enter the Greek schools.

Apart from that, churches and «holy springs» are condemned and destroyed in order to widen roads or build parkways, cemeteries are vandalised, churches are robbed and many valuable holy items are stolen. As an example we can show the demolition of the holy spring of St. Nicholas, in September 1997 and the setting of the holy spring of St. Therapon on fire with the subsequent murdering of its sexton, in December 1997. Another holy spring of the Assumption of the Virgin Mary is confiscated by the authorities, whilst efforts are being made for the demolition of the holy spring of the Birth of Virgin situated in.

It should also be noted the fourth breaking into the church of St. Nicholas in the area of district of Phanar, with the result that many holy icons to be stolen and o Gospel, as well.

On the 5th of July «anonymous people» threatened the sexton of the holy spring of the Virgin Mary (Vlacherna). He was forced to open them the door of the shrine from where the holy icons were stolen. Finally, a typical characteristic of our neighbours, maybe unique on this planet, apart from the systematic theft of holy sacristy and mementoes is the sacrilege of pillage of cemeteries. Apart of the horrific outrages committed in September 1955, during the last decade we have witnessed the demolition of many cemeteries. The greater damage was created in August 1993 when many graves were destroyed in the Greek cemetery in Yenikeuy, but also more recently, this year in March 1998 in the cemetery of Kurtulus.

When in 1992 the new Patriarch Bartholomeos was enthroned, a systematic psychological war started against the Patriarchate. Bishops and clergy are called by Turkish authorities for interrogation. Persons throw stones and bombs to the Patriarchate and threaten that they will burn it. In the last attempt of December 1997, apart from serious damages to the building there was also one deacon seriously wounded.

We should also mention that recently the Turkish authorities have confiscated the property of the Greek - Orthodox monasteries, which are mainly situated in the Princes Islands.

All the above - mentioned events take place on the threshold of the 21st century in a country which wants to be member of the European Union. These actions committed by the formal state of Turkey not only bear a sign of criminality, but also are actions encouraged and caused by the very state or even more specifically the urban guerrillas.

We refer to events taken place during the last twelve months, because from this chair, like every year, we present them in front of you, with the hope that OSCE take the required measures to be imposed , and because also , time is against us. From 120.000 Greek inhabitants in Turkey 75 years ago, now only a few Greeks remained there.

Therefore, we make a plea to all of you the democratic and sensitive citizens, to help us to leave peacefully in our native country, without fear and pressure and to freely exercise our religious duties.

Charitable Institutions

Article 40 of the Lausanne Treaty guarantees the Greek minority in Turkey the right to establish, manage and control charitable institutions. The report of CSCE Meeting of Experts on National Minorities in 1991 in Geneva spelled out fundamental rights of minorities, including the right to establish and maintain their own cultural institutions, organisations and associations.

In spite of what the international treaties state, Greeks in Istanbul continue to suffer of interventions. Greek charitable institutions have neither the right to freely manage and control their property, nor to own or to sell them.

In 1935 they passed a law which decreed that no one could any longer donate property to the charitable institutions.

When the law concerning charitable institutions was put into effect, Institutions were asked to declare their properties. Until 1967, the institutions could acquire property from donations. In other words, when someone donates a property to an institution, this is registered in the cadastre, under the name of the specific institution. Since 1967 and afterwards all the property was claimed by the Turkish State. This happens because they make use of the law 106271921 «concerning retaliations». This law presents measures that could be taken by the Turkish Government as retaliation in case that a foreign country, and on the specific occasion Greece, offends or restricts the interests of Turkish citizens.

So, in 1970' s, the Turkish Government proceeded to the annulment of testaments, and in this way the authorities, through legal proceedings, started the confiscation of the legacies of the minorities. At the same time, when all the institutions sell out any property legally possessed, the money is blocked in a bank account and the beneficiary receives only the interests.

In 1967 they enacted a «Charitable Foundation Law». Article 74 states that communal property founded by a group and aimed at «*the enforcement of a certain race or minority*» would no longer be recognised as a charitable foundation. This in fact is a typical discriminatory law and we do not think that a similar one can be found elsewhere in Europe.

The same year they passed another law decreed a surtax of 5% on the income of all charitable institutions.

In 1971 the Turkish Supreme Court confirmed that minorities no longer have the right to acquire new properties.

In 1974, after the judgement of a trial of the Baloukli Hospital Foundation, which is one of the most important charitable institutions of the Greek minority in Istanbul, all the possessed property after 1936, were annulled legally. As a consequence, all the properties possessed by the institutions from 1936 to 1974 were confiscated, most of it without compensation of their real value, and the worst is that compensation is demanded because all of these years this property exploited by the specific institution. The properties confiscated from Baloukli after 1974 until today amount to 132.

In this way, from 1974, the declaration of properties submitted by the institutions in 1936, was considered as act of concession. But, because all the properties after 1936 did not have this act of concession started to be claimed by the Authorities. This act is not compatible neither with the law concerning legacies nor with the Civil Code.

In 1981, the President of the Turkish republic Kenan Evren, after suggestion of the chief of USA Arm Forces, General Rogers, with a top confidential circular orders that the confiscation of properties possessed after 1936 should be stopped, and besides, possible negative judgements taken by Turkish courts should not be

enforced. But this decree was never put into effect by the juridical authorities, simply because it was never publicly known.

In general, it can be claimed that in reality in Turkey there is no law which could forbid the acquisition of properties by the minority charitable institutions. But in this specific country, which desires to become a full member of the European Community, in the 21st century, there is no rule of law.

In order to continue their function and maintenance all the charitable institutions, financial funds are required, which are guaranteed by the income of the legacies attached to them. If, therefore the Authorities confiscate the mentioned legacies, the function of all these institutions becomes problematic.

For all these reasons, we ask once again, from all the present representatives of countries - members of OSCE, to press Turkey to respect the International Law.

ΠΕΡΙΟΡΙΣΜΕΝΗΣ ΚΥΚΛΟΦΟΡΙΑΣ

ΕΚΠΡΟΣΩΠΗΣΗ ΤΩΝ ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΥΠΟΛΙΤΩΝ ΣΤΟΝ ΟΑΣΕ

(Βαρσοβία 26 - 30 Οκτωβρίου 1998)

Εισαγωγή

Η έκθεση αυτή αναφέρεται στην παρουσία των Νίκου Ατζέμογλου και Αίθωνα Ναρλή, ως εκπροσώπων του Συλλόγου Κωνσταντινουπολιτών, ως ανεξάρτητης και αναγνωρισμένης Μη Κυβερνητικής Οργάνωσης (ΜΚΟ) στη Βαρσοβία, όπου από 26 Οκτωβρίου μέχρι 6 Νοεμβρίου πραγματοποιήθηκε Συνάντηση των χωρών μελών του Οργανισμού για την Ασφάλεια και τη Συνεργασία στην Ευρώπη (ΟΑΣΕ) - Γραφείο Δημοκρατικών Θεσμών και Ανθρωπίνων Δικαιωμάτων (ODIHR), με αντικείμενο την Εφαρμογή Ζητημάτων Ανθρώπινης Διάστασης.

Γενικά

Η Συνάντηση ήταν αρκετά ενδιαφέρουσα. Τα Ελληνοτουρκικά θέματα, ως συνήθως, βρισκόταν στην καθημερινή ατζέντα γιατί οι μεν εκπροσωπώντας την Ελληνική πλευρά (Κων/πολίτες, Ίμβριοι) εξέθεσαν τα καθημερινά προβλήματα και τις παραβιάσεις ανθρωπίνων και μειονοτικών δικαιωμάτων που αντιμετωπίζουν, ενώ σε αντιπαράθεση και ως άλλοθι για τα όσα διαπράττονται στην Τουρκία, οι Τούρκοι εμφάνισαν τους Δυτικοθρακιώτες (και τους Τουρκοκύπριους) ως ... καταπιεζόμενους και προσπάθησαν με αυτήν την κίνηση να δικαιολογήσουν τις παραβιάσεις τους.

Τουλάχιστον την πρώτη εβδομάδα που ήμασταν παρόντες, υπήρχε μόνον η οργάνωση «Federation of the Western Thrace Turks in Europe» με έδρα την Γερμανία (Habiboglu Halit), η οποία και αναμασούσε (με την επικουρία και της επίσημης αμερικανικής αντιπροσωπείας) το θέμα της αναδρομικότητας του άρθρου 19 καθώς και εκείνο των Μουφτήδων.

Και πάλιν όλοι αναγνώρισαν την Τουρκία ως τον υπ' αριθμόν ένα ταραξία του ΟΑΣΕ (για να ακριβολογούμε μαζί με την Λευκορωσία!). Οι Αμερικανοί, που τα είχαν βάλει με τους πάντες και τα πάντα, ήταν προσεκτικοί στις εκφράσεις τους και πάντοτε κρατούσαν τις ανάλογες ισορροπίες μεταξύ Ελλάδας - Τουρκίας. Άλλες χώρες, όπως π.χ. η Γερμανία (όταν μίλησε για λογαριασμό της ΕΕ), η Αυστρία κλπ. καταφέρθηκαν εναντίον της κατάστασης που επικρατεί στον τομέα των ανθρωπίνων δικαιωμάτων στην Τουρκία. Από τις ΜΚΟ εκτός των Κων/πολιτών και Ιμβρίων, η συμβολή της

International League for the Rights and Liberation of Peoples ήταν αρκετά καλή. Η τελευταία, κατόπιν της σχετικής πρωτοβουλίας του ημέτερου κ. Μιχάλη Χαραλαμπίδη, έθεσε το θέμα των Ποντίων!

Να αναφέρουμε εδώ επίσης και την παρουσία, μετά από αρκετό καιρό απουσίας, των Κούρδων με μια νεοεμφανιζόμενη οργάνωση την Kurdish Human Rights Project με έδρα την Αγγλία, η οποία δια του εκπροσώπου της Yildiz Kerim κατήγγειλε τα όσα συνεχίζουν να συμβαίνουν στο Κουρδιστάν.

Ως προς το Κυπριακό, ευτυχώς η παρουσίαση επιτέλους των προβλημάτων, όπως οι «Εγκλωβισμένοι», από τον άξιο εκπρόσωπο της Κυπριακής Δημοκρατίας κ. Σπύρου Αττά συνέβαλε τα μάλλα. Θορυβημένοι οι Τούρκοι προσπάθησαν παρασκηνιακά, ανεπιτυχώς, να συμβιβαστούν μαζί του.

Ως προς το Σκοπιανό, και πάλι η παρουσία του παπά Τσαρκνιά ήταν γραφική, στηρίζονταν όμως ως συνήθως από Καναδικούς ΜΚΟ. Ο εκπρόσωπος της Macedonian Human Rights Movement of Canada, Spiro Kotsopoulos, έκανε κατά μέτωπο επίθεση προς την Ελληνική και την Βουλγαρική κυβέρνηση γιατί, όπως είπε, παραβιάζουν τα ανθρώπινα δικαιώματα των «Μακεδόνων». Ευτυχώς αποστομωτική απάντηση έδωσε η ΜΚΟ από τη Βουλγαρία, η Human Rights Project, η οποία κατηγόρησε την MHRF of Canada ότι προσπαθεί να ενσπείρει τη διχόνοια και ότι έχει αποσχίστηκες ιδέες.

Οι εκπρόσωποι της Δημοκρατίας της Αρμενίας τέλος μας πλησίασαν και μας παρότρυναν να συμπεριλαμβάνουμε στις καταγγελίες μας και τις πιέσεις που υπόκειται η Αρμενική μειονότητα στην Κων/πολη. Τους συμβουλευσαμε να φέρνουν δική τους ΜΚΟ για να καταγγέλλει τα θέματα αυτά και ότι εμείς είμαστε πρόθυμοι να τους βοηθήσουμε, όμως τα φλέγοντα προβλήματα που έχουν με το Αζερμπαϊτζάν - εξ όσων μας είπαν - δεν τους επιτρέπουν να κάνουν τέτοια κίνηση.

Η επίσημη Ελληνική παρουσία δεν μπορεί να θεωρηθεί ικανοποιητική. Θα πρέπει κατά τη γνώμη μας να είναι πολυμελής. Η στήριξη της Ελλάδος από τους Κων/πολίτες και τους Ιμβρίους πιστεύουμε ότι βοηθάει το δύσκολο έργο της επίσημης Ελληνικής αντιπροσωπείας. Επίσης όπως αναφέραμε και σε παλαιότερες μας εκθέσεις η Ελλάδα πρέπει να πλαισιωθεί από διεθνείς ΜΚΟ καθώς και Τενεδιούς, Πομάκους, Ασσυροχαλδαίους και Αθίγγανους.

Η πολυμελής Τουρκική αντιπροσωπεία ήταν δεικτική και απαντούσε σε όλα. Αξιοσημείωτο είναι ότι ήταν η μόνη που επιτίθετο ακόμη και στους Αμερικανούς.

Κωνσταντινουπολίτες

Εμείς ως ΜΚΟ εκτός του υλικού που μοιράσαμε, είχαμε επαφές με διάφορες άλλες ΜΚΟ αλλά και με την επίσημη Αμερικάνικη αντιπροσωπεία, παρουσιάσαμε δε δυο εισηγήσεις τις οποίες επισυνάπτουμε. Μια για τις Θρησκευτικές Διακρίσεις και άλλη μια για τα Ευαγή Ιδρύματα. Επίσης συμμετείχαμε στο στρογγυλό τραπέζι που πραγματοποιήθηκε με θέμα τις Θρησκευτικές Ελευθερίες, όπου θέσαμε το πρόβλημα της εφαρμογής των κανόνων του διεθνούς θρησκευτικού δικαίου.

Απαντώντας στο θέμα των θρησκευτικών παραβιάσεων που παρουσιάσαμε στην Ολομέλεια, ο Τούρκος πρέσβης Yalim Egalp είπε επί λέξη τα εξής:

«Συμφωνούμε με τις τρεις φράσεις που προανέφερε ο εκπρόσωπος του Συλλόγου Κωνσταντινουπολιτών. Ναι, είναι η επέτειος των 75 χρόνων από την υπογραφή της Συνθήκης της Λωζάννης, ναι είναι τα 75 χρόνια της ιδρύσεως της Τουρκικής Δημοκρατίας, ναι η Τουρκία δεν αναγνωρίζει τον Οικουμενικό χαρακτήρα του Πατριαρχείου. Στα πρακτικά της Συνθήκης της Λωζάννης - και όχι στην ίδια τη Συνθήκη - το Πατριαρχείου αναφέρεται ως Τουρκικό ίδρυμα που ασχολείται αποκλειστικά με θρησκευτικά θέματα. Αναφέρατε ότι στις 15 Οκτωβρίου πάρθηκε κάποια απόφαση την

οποία δεν γνωρίζω. Εάν ο Πατριάρχης επιθυμεί να ασχοληθεί με περιβαλλοντολογικά θέματα, μπορεί να ιδρύσει με τους αρχιερείς του έναν ιδιωτικό σύλλογο ή ίδρυμα και μπορεί να ασχοληθεί με αυτό το θεάρεστο έργο. Τίποτα δεν τον εμποδίζει.

Ως προς την ακίνητη περιουσία (σ.σ. προφανώς εννοεί την Μοναστηριακή), σύμφωνα με τα δικά μας στοιχεία υπάρχουν εγγεγραμμένα 774 ακίνητα των οποίων η ιδιοκτησία παραμένει ως έχει, υπάρχουν 216 ακίνητα τα οποία δεν είναι εγγεγραμμένα, υπάρχουν 210 ακίνητα που ανήκουν σε άτομα και 113 τα οποία είναι εγγεγραμμένα στο όνομα του Δημοσίου. (774 registered whose ownership remains, 216 additional unregistered, 210 belonging to real persons and 113 in the name of the Government).

Αναφορικά με τα νησιά. Έχω αγοράσει ένα σπίτι στην Πρίγκηπο, το οποίο γειτονεύει με τρεις εκκλησίες. Το καλοκαίρι που πήγα να παραθερίσω ήταν γεμάτες από πιστούς. Υπάρχουν κάποια προβλήματα με ορισμένα από τα ακίνητα. Όμως ασφαλώς θα γνωρίζετε καλύτερα από μένα ότι υπάρχει μια εσωτερική διαμάχη μεταξύ της Ελληνικής κοινότητας και του Πατριαρχείου.

Σχετικά με τη Θεολογική Σχολή της Χάλκης. Για να κρατήσει τον σεκουλαριστικό χαρακτήρα του κράτους, από της ιδρύσεως της η Τουρκική Δημοκρατία ως βασική αρχή της φιλοσοφίας της, έχει τοποθετηθεί με τρόπο άψογο για όλα τα θρησκευτικά καθιδρύματα και τους τόπους λατρείας: το τζαμί, την εκκλησία, τη συναγωγή. Το 1971 το Συνταγματικό Δικαστήριο αποφάσισε, άσχετα με τη Θεολογική Σχολή της Χάλκης, ότι η πανεπιστημιακού επιπέδου θρησκευτική παιδεία θα πρέπει να διδάσκεται μόνο από τα δημόσια πανεπιστήμια. Αυτό επηρέασε τη λειτουργία της Σχολής στη Χάλκη, επηρέασε όλα τα υπόλοιπα ιδιωτικά σχολεία.

Στις 3 Μαΐου 1996 ο Πατριάρχης συνάντησε τον τότε και σημερινό πρωθυπουργό Μεσούτ Γιλμάζ, ήμουν κι εγώ παρόν ως τρίτο πρόσωπο. Ο πρωθυπουργός ερώτησε για τις δυσκολίες που αντιμετώπιζε. Ο Πατριάρχης ζήτησε να ανοίξει η Θεολογική Σχολή. Ο πρωθυπουργός του εξήγησε ότι και δική του άποψη είναι η ανώτατη θεολογική εκπαίδευση της Ορθόδοξης Εκκλησίας να πραγματοποιείται στην Τουρκία. Όμως αυτό δε θα μπορούσε να θεωρηθεί πολιτικά στεγανό (political vacuum), όταν στη Δυτική Θράκη οι Μουφτήδες δεν εκλέγονται αλλά διορίζονται. Επομένως - είπε στον Πατριάρχη - αν τα καταφέρετε α) (να πείσετε) τους Τούρκους βουλευτές, β) (να τα βρείτε) με τους αντίστοιχους σας στην Ελλάδα, θα μπορέσουμε να περάσουμε ένα νομοδιάταγμα ειδικά για την επαναλειτουργία της Θεολογικής Σχολής. Κανένα δημόσιο πρόσωπο, συμπεριλαμβανομένου και του πρωθυπουργού δεν μπορεί να λειτουργήσει σε πολιτικά στεγανό περιβάλλον. Αυτό σίγουρα το γνωρίζω γιατί όταν ο πρόεδρος Κάρτερ διέταξε την άρση του εμπάργκο προς την Τουρκία είπε στον τότε πρωθυπουργό μας ότι: οι πολιτικοί δεν λειτουργούν σε πολιτικά στεγανό περιβάλλον.»

Στην παρουσίασή μας για τις θρησκευτικές παραβιάσεις προσπαθήσαμε να εμπλέξουμε την Αγγλία - αναφέροντας το όνομα του Δούκα του Εδιμβούργου καθώς και του πρίγκιπα Κάρολου - δυστυχώς η επίσημη παρουσία της Αγγλίας στον ΟΑΣΕ ήταν σκιώδης έως ανύπαρκτη.

Σε σύντομη απάντησή του στη παρουσίαση που κάναμε με θέμα τα Ευαγή Ιδρύματα ο Τούρκος πρέσβης είπε τα εξής:

«Ο εκπρόσωπος του Συλλόγου Κωνσταντινουπολιτών αναφέρθηκε στο θέμα αντιποίνων που υπόκεινται από τις τουρκικές Αρχές. Εφόσον ο Σύλλογος εδρεύει στην Αθήνα θα τους ήταν εύκολο να ταξιδέψουν στην Κομοτηνή και την Ξάνθη στη Δυτική Θράκη, όπου κάποτε χρημάτισα πρόξενος και να μάθουν αν η τουρκική μειονότητα μπορεί να αγοράσει γη και ακίνητα. Ίσως θα ήταν ευκολότερο γι' αυτούς να διαβάσουν τη σελίδα 99 της έκθεσης που έκανε το 1988 η Helsinki Federation. Η έκθεση αναφέρει απαγόρευση κυκλοφορίας τουρκικών εφημερίδων, αναφέρει ότι είναι αδύνατο να ανοίξουν

τραπεζικούς λογαριασμούς. Αναρωτιέμαι αν αυτές οι ενέργειες και τα μέτρα είναι πρότυπα της Ευρωπαϊκής Ένωσης.»

Τέλος να αναφέρουμε ότι απαντώντας οι Τούρκοι στην παρουσίαση των Ιμβρίων είπαν ότι «οι κανονισμοί και οι νόμοι στο νησί ισχύουν για όλους. Το 1964 ήταν η δική τους ελεύθερη επιλογή να επιστρέψουν!! στην Ελλάδα. Αυτό συνέβη διότι πολλοί Τούρκοι πείστηκαν να εγκαταλείψουν την Ελλάδα με ταυτόχρονη αφαίρεση της υπηκοότητάς τους. Όλα αυτά συνέβησαν λόγω των αρνητικών γεγονότων στην Κύπρο όπου Τουρκοκύπριοι βίαια εκδιώχθηκαν από τις εστίες τους. Όπως φαίνεται και από τα κείμενα του Όμηρου, οι Έλληνες έζησαν στην Ιμβρο για 4000 χρόνια, μάλιστα ορισμένα από αυτά κάτω από την Οθωμανική κυριαρχία και αργότερα από την Τουρκική, απόδειξη ότι δεν τους πείραζε κανείς.»

Στις κατ' ιδίαν συναντήσεις μας με διάφορους εκπρόσωπους κρατών και οργανώσεων ενδιαφέρον και πάλι παρουσιάζει η συνάντησή μας με την Αμερικανική αντιπροσωπεία. Οι Αμερικανοί αυτή τη φορά απέφευγαν με επιμέλεια κάποια συνάντηση, τελικά αυτή επιτεύχθηκε την τελευταία στιγμή και κατόπιν επίμονων πιέσεών μας. Στη συνάντηση παρόντες ήταν οι Dorothy Taft, Bob Mc Namara και Karen Lord και οι τρεις μέλη της Commission on Security and Cooperation in Europe των ΗΠΑ. Με την τελευταία είχαμε συναντηθεί και πέρυσι. Το πρώτο μας φυσικά ερώτημα ήταν ότι από την περυσινή συνάντησή μας η κατάσταση για τον Ελληνισμό της Κων/πολης έχει χειροτερεύσει, ότι ο χρόνος δουλεύει εναντίον μας και τί σκοπεύουν επιτέλους να κάνουν. Μας απάντησαν ότι *«τα θρησκευτικά θέματα τα συζητάνε με τον εκπρόσωπο του Πατριάρχη Alexander Karloutso! καθώς και με μέλη της Ελληνοαμερικανικής κοινότητας»*. Όταν όμως τους ανακοινώσαμε ότι στις 15 Οκτωβρίου οι Τούρκοι καθαίρεσαν την εφοροεπιτροπή της Θεολογικής Σχολής Χάλκης επειδή διοργανώνουν περιβαλλοντολογικά συνέδρια έμειναν έκπληκτοι και κοίταζε ο ένας τον άλλον. Μάλιστα η Taft μας αποκάλυψε ότι *«στις 4 και 5 Νοεμβρίου στα πλαίσια του ΟΑΣΕ;; διοργανώνουν στην Κων/πολη Περιβαλλοντολογικό Συνέδριο, στο οποίο κάλεσαν τον Πατριάρχη, επειδή όμως ο τελευταίος θα λείπει πιστεύουν ότι θα παρίσταται εκπρόσωπός του, ότι στις 15 Οκτωβρίου ήταν στο Πατριαρχείο και ότι κανείς δεν της ανέφερε το γεγονός.»*

Εν πάση περιπτώσει μας είπαν ότι η Γερουσία έχει ψηφίσει έναν πολύ αυστηρό νόμο σχετικό με τις θρησκευτικές παραβιάσεις σε χώρες μέλη του ΟΑΣΕ, τον οποίο μάλιστα υπέγραψε και Πρόεδρος Κλίντον. Ο νόμος αυτός έχει δέκα σημεία τα οποία είναι πολύ σημαντικά και ότι γίνεται ειδική αναφορά για την Τουρκία και τη Θεολογική Σχολή. Βέβαια αν και το κατά πόσον θα εφαρμοστούν δεν μας το διευκρίνισαν.

Εν κατακλείδι να αναφέρουμε ότι συνεχίζουμε να πιστεύουμε πως η παρουσία ΜΚΟ που στηρίζουν τις Ελληνικές θέσεις σε διεθνή φόρα συμβάλλει στην αναδίπλωση της Τουρκίας. Όπως αναφέρεται και στην περυσινή μας έκθεση, πιστεύουμε πως είναι αναγκαία και η επικουρία και άλλων ΜΚΟ, εθνικών και διεθνών, όμως είναι απαραίτητη και η ύπαρξη κάποιου οργάνου που να συντονίζει τις ΜΚΟ αυτές.

Νίκος Ατζέμογλου
6.11.1998

ΕΚΠΡΟΣΩΠΟΙ ΜΑΣ ΣΤΟΝ ΟΑΣΕ

Νοέμβριος 1998

Με μεγάλη επιτυχία για τον Ελληνισμό της Τουρκίας έκλεισε η Συνάντηση του Οργανισμού για την Ασφάλεια και την Συνεργασία στην Ευρώπη (ΟΑΣΕ). Στη συνάντηση που οργάνωσε το Γραφείο Δημοκρατικών Θεσμών και Ανθρωπίνων Δικαιωμάτων από 26 Οκτωβρίου έως 6 Νοεμβρίου στη Βαρσοβία, πήραν μέρος ως εκπρόσωποι του ΣΥΛΛΟΓΟΥ ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΥΠΟΛΙΤΩΝ οι Νίκος Ατζέμογλου και Αίθων Ναρλής, ενώ παρόν ήταν και εκπρόσωπος της Ένωσης Ιμβρίων Μακεδονίας - Θράκης.

Τα Ελληνοτουρκικά θέματα στη συνάντηση αυτή βρισκόταν καθημερινά στην ημερήσια διάταξη, ενώ όλοι πλέον οι Σύεδροι - μέλη των 55 χωρών, καθώς και οι διάφορες διεθνείς οργανισμοί Ανθρωπίνων Δικαιωμάτων αναγνωρίζουν την Τουρκία ως τον μεγάλο ταραξία της περιοχής, ένα μήνυμα που πέρασε και στις κυβερνήσεις των εν λόγω χωρών, κυρίως εκείνων που είναι και μέλη της Ευρωπαϊκής Ένωσης.

Έκπληξη προκάλεσε στους εκπροσώπους των ΗΠΑ, η είδηση της παύσης από τις Τουρκικές Αρχές της εφοροεπιτροπής της Θεολογικής Σχολής Χάλκης, η οποία ως γνωστόν παραμένει κλειστή εδώ και 25 χρόνια, παρά τις εκκλήσεις από διάφορες κατευθύνσεις για επαναλειτουργία της και παρά τις ελπίδες και πιέσεις των Αμερικανών. Οι ΗΠΑ έχουν περάσει από τη Γερουσία νομοδιάταγμα, το οποίο μάλιστα συνυπέγραψε και ο πρόεδρος Κλίντον, βάση του οποίου μπορούν να επιβάλλουν σκληρές κυρώσεις σε όσους παραβιάζουν τις θρησκευτικές ελευθερίες των μειονοτήτων, ειδικότερα για την Τουρκία έχουν ψηφίσει ξεχωριστό άρθρο που αν τεθεί σε εφαρμογή σίγουρα θα στεναχωρήσει τους γείτονες μας.

Η τεκμηριωμένη προφορική και γραπτή παρουσίαση των προβλημάτων που αντιμετωπίζουν σήμερα οι Κων/πολίτες, Ίμβριοι και Τενεδιοί στη γενέτειρά τους, ενώπιον της ολομέλειας των μελών του ΟΑΣΕ και δεκάδων άλλων Μη Κυβερνητικών Οργανώσεων εντυπώσισε τους ξένους και κυριολεκτικά πανικόβαλε τους Τούρκους διπλωμάτες, οι οποίοι απέφυγαν με μεγάλη επιμέλεια να απαντήσουν στις κατηγορίες. Οι Κωνσταντινουπολίτες παρουσίασαν δυο κείμενα, ένα για τις θρησκευτικές παραβιάσεις και δεύτερο για τα ευαγή ιδρύματα, ενώ οι Ίμβριοι για την διαρπαγή των κτημάτων τους. Το μόνο που είπαν οι Τούρκοι εκπρόσωποι ως απάντηση ήταν ότι οι

κατηγορίες είναι αβάσιμες και ότι βάση του τουρκικού Συντάγματος όλοι οι πολίτες ασχέτως θρησκείας είναι απέναντι των νόμων ίσοι.

Ο Σύλλογός μας πιστεύει ότι οι καταγγελίες και οι πιέσεις πρέπει να συνεχισθούν, ώστε να μπορέσει να κατανοήσει η ηγεσία της γείτονος ότι ο σεβασμός των ανθρωπίνων και μειονοτικών δικαιωμάτων είναι ένα από τα βασικά στοιχεία που πρέπει να συνθέτει μια χώρα που θέλει να γίνει μέλος της ευρωπαϊκής οικογένειας.

ΤΟ ΔΙΟΙΚΗΤΙΚΟ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟ

Σημείωση

Όσοι εκ των εκλεκτών δημοσιογράφων ενδιαφέρονται για περισσότερες λεπτομέρειες παρακαλούνται να τηλεφωνήσουν στα γραφεία μας.

Για την εφημερίδα ΧΡΟΝΙΚΑ

ΕΚΠΡΟΣΩΠΗΣΗ ΤΩΝ ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΥΠΟΛΙΤΩΝ ΣΤΟΝ ΟΑΣΕ

(Βαρσοβία 26 - 30 Οκτωβρίου 1998)

Εισαγωγή

Η έκθεση αυτή αναφέρεται στην παρουσία των Νίκου Ατζέμογλου και Αίθωνα Ναρλή, ως εκπροσώπων του Συλλόγου Κωνσταντινουπολιτών, ως ανεξάρτητης και αναγνωρισμένης Μη Κυβερνητικής Οργάνωσης (ΜΚΟ) στη Βαρσοβία, όπου από 26 Οκτωβρίου μέχρι 6 Νοεμβρίου πραγματοποιήθηκε Συνάντηση των χωρών μελών του Οργανισμού για την Ασφάλεια και τη Συνεργασία στην Ευρώπη (ΟΑΣΕ) - Γραφείο Δημοκρατικών Θεσμών και Ανθρωπίνων Δικαιωμάτων (ODIHR), με αντικείμενο την Εφαρμογή Ζητημάτων Ανθρώπινης Διάστασης.

Γενικά

Η Συνάντηση ήταν αρκετά ενδιαφέρουσα. Τα Ελληνοτουρκικά θέματα, ως συνήθως, βρισκόταν στην καθημερινή ατζέντα γιατί οι μεν εκπροσωπούντες την Ελληνική πλευρά (Κων/πολίτες, Ίμβριοι) εξέθεσαν τα καθημερινά προβλήματα και τις παραβιάσεις ανθρωπίνων και μειονοτικών δικαιωμάτων που αντιμετωπίζουν, ενώ σε αντιπαράθεση και ως άλλοθι για τα όσα διαπράττονται στην Τουρκία, οι Τούρκοι εμφάνισαν τους Δυτικοθρακιώτες (και τους Τουρκοκύπριους) ως ... καταπιεζόμενους και προσπάθησαν με αυτήν την κίνηση να δικαιολογήσουν τις παραβιάσεις τους.

Τουλάχιστον την πρώτη εβδομάδα που ήμασταν παρόντες, υπήρχε μόνον η οργάνωση «Federation of the Western Thrace Turks in Europe» με έδρα την Γερμανία (Habiboglou Halit), η οποία και αναμασούσε (με την επικουρία και της επίσημης αμερικανικής αντιπροσωπείας) το θέμα της αναδρομικότητας του άρθρου 19 καθώς και εκείνο των Μουφτήδων.

Και πάλιν όλοι αναγνώρισαν την Τουρκία ως τον υπ' αριθμόν ένα ταραξία του ΟΑΣΕ (για να ακριβολογούμε μαζί με την Λευκορωσία!). Οι Αμερικανοί, που τα είχαν βάλει με τους πάντες και τα πάντα, ήταν προσεκτικοί στις εκφράσεις τους και πάντοτε κρατούσαν τις ανάλογες ισορροπίες μεταξύ Ελλάδας - Τουρκίας. Άλλες χώρες, όπως π.χ. η Γερμανία (όταν μίλησε για λογαριασμό της ΕΕ), η Αυστρία κλπ. καταφέρθηκαν εναντίον της κατάστασης που επικρατεί στον τομέα των ανθρωπίνων δικαιωμάτων στην Τουρκία. Από τις ΜΚΟ εκτός των Κων/πολιτών και Ιμβρίων, η συμβολή της International League for the Rights and Liberation of Peoples ήταν αρκετά καλή. Η

τελευταία, κατόπιν της σχετικής πρωτοβουλίας του ημέτερου κ. Μιχάλη Χαραλαμπίδη, έθεσε το θέμα των Ποντίων!

Να αναφέρουμε εδώ επίσης και την παρουσία, μετά από αρκετό καιρό απουσίας, των Κούρδων με μια νεοεμφανιζόμενη οργάνωση την Kurdish Human Rights Project με έδρα την Αγγλία, η οποία δια του εκπροσώπου της Yildiz Kerim κατήγγειλε τα όσα συνεχίζουν να συμβαίνουν στο Κουρδιστάν.

Ως προς το Κυπριακό, ευτυχώς η παρουσίαση επιτέλους των προβλημάτων, όπως οι «Εγκλωβισμένοι», από τον άξιο εκπρόσωπο της Κυπριακής Δημοκρατίας κ. Σπύρου Αττά συνέβαλε τα μάλλα. Θορυβημένοι οι Τούρκοι προσπάθησαν παρασκηνακά, ανεπιτυχώς, να συμβιβαστούν μαζί του.

Ως προς το Σκοπιανό, και πάλι η παρουσία του παπά Τσαρκνιά ήταν γραφική, στηρίζονταν όμως ως συνήθως από Καναδικούς ΜΚΟ. Ο εκπρόσωπος της Macedonian Human Rights Movement of Canada, Spiro Kotsopoulos, έκανε κατά μέτωπο επίθεση προς την Ελληνική και την Βουλγαρική κυβέρνηση γιατί, όπως είπε, παραβιάζουν τα ανθρώπινα δικαιώματα των «Μακεδόνων». Ευτυχώς αποστομωτική απάντηση έδωσε η ΜΚΟ από τη Βουλγαρία, η Human Rights Project, η οποία κατηγόρησε την MHRF of Canada ότι προσπαθεί να ενσπείρει τη διχόνοια και ότι έχει αποσχίστηκε ιδέες.

Η πολυμελής Τουρκική αντιπροσωπεία ήταν δεικτική και απαντούσε σε όλα. Αξιοσημείωτο είναι ότι ήταν η μόνη που επιτίθετο ακόμη και στους Αμερικανούς.

Κωνσταντινουπολίτες

Εμείς ως ΜΚΟ εκτός του υλικού που μοιράσαμε, είχαμε επαφές με διάφορες άλλες ΜΚΟ αλλά και με την επίσημη Αμερικάνικη αντιπροσωπεία, παρουσιάσαμε δε δυο εισηγήσεις τις οποίες επισυνάπτουμε. Μια για τις Θρησκευτικές Διακρίσεις και άλλη μια για τα Ευαγή Ιδρύματα. Επίσης συμμετείχαμε στο στρογγυλό τραπέζι που πραγματοποιήθηκε με θέμα τις Θρησκευτικές Ελευθερίες, όπου θέσαμε το πρόβλημα της εφαρμογής των κανόνων του διεθνούς θρησκευτικού δικαίου.

Απαντώντας στο θέμα των θρησκευτικών παραβιάσεων που παρουσιάσαμε στην Ολομέλεια, ο Τούρκος πρέσβης Yalun Eralp είπε επί λέξη τα εξής:

«Συμφωνούμε με τις τρεις φράσεις που προανέφερε ο εκπρόσωπος του Συλλόγου Κωνσταντινουπολιτών. Ναι, είναι η επέτειος των 75 χρόνων από την υπογραφή της Συνθήκης της Λωζάννης, ναι είναι τα 75 χρόνια της ιδρύσεως της Τουρκικής Δημοκρατίας, ναι η Τουρκία δεν αναγνωρίζει τον Οικουμενικό χαρακτήρα του Πατριαρχείου. Στα πρακτικά της Συνθήκης της Λωζάννης - και όχι στην ίδια τη Συνθήκη - το Πατριαρχείο αναφέρεται ως Τουρκικό ίδρυμα που ασχολείται αποκλειστικά με θρησκευτικά θέματα. Αναφέρατε ότι στις 15 Οκτωβρίου πάρθηκε κάποια απόφαση την οποία δεν γνωρίζω. Εάν ο Πατριάρχης επιθυμεί να ασχοληθεί με περιβαλλοντολογικά θέματα, μπορεί να ιδρύσει με τους αρχιερείς του έναν ιδιωτικό σύλλογο ή ίδρυμα και μπορεί να ασχοληθεί με αυτό το θεάρεστο έργο. Τίποτα δεν τον εμποδίζει.

Ως προς την ακίνητη περιουσία (σ.σ. προφανώς εννοεί την Μοναστηριακή), σύμφωνα με τα δικά μας στοιχεία υπάρχουν εγγεγραμμένα 774 ακίνητα των οποίων η ιδιοκτησία παραμένει ως έχει, υπάρχουν 216 ακίνητα τα οποία δεν είναι εγγεγραμμένα, υπάρχουν 210 ακίνητα που ανήκουν σε άτομα και 113 τα οποία είναι εγγεγραμμένα στο όνομα του Δημοσίου. (774 registered whose ownership remains, 216 additional unregistered, 210 belonging to real persons and 113 in the name of the Government).

Αναφορικά με τα νησιά. Έχω αγοράσει ένα σπίτι στην Πρίγκηπο, το οποίο γειτονεύει με τρεις εκκλησίες. Το καλοκαίρι που πήγα να παραθερίσω ήταν γεμάτες από πιστούς. Υπάρχουν κάποια προβλήματα με ορισμένα από τα ακίνητα. Όμως ασφαλώς θα

γνωρίζετε καλύτερα από μένα ότι υπάρχει μια εσωτερική διαμάχη μεταξύ της Ελληνικής κοινότητας και του Πατριαρχείου.

Σχετικά με τη Θεολογική Σχολή της Χάλκης. Για να κρατήσει τον σεκουλαριστικό χαρακτήρα του κράτους, από της ιδρύσεως της η Τουρκική Δημοκρατία ως βασική αρχή της φιλοσοφίας της, έχει τοποθετηθεί με τρόπο άψογο για όλα τα θρησκευτικά καθιδρύματα και τους τόπους λατρείας: το τζαμί, την εκκλησία, τη συναγωγή. Το 1971 το Συνταγματικό Δικαστήριο αποφάσισε, άσχετα με τη Θεολογική Σχολή της Χάλκης, ότι η πανεπιστημιακού επιπέδου θρησκευτική παιδεία θα πρέπει να διδάσκεται μόνο από τα δημόσια πανεπιστήμια. Αυτό επηρέασε τη λειτουργία της Σχολής στη Χάλκη, επηρέασε όλα τα υπόλοιπα ιδιωτικά σχολεία.

Στις 3 Μαΐου 1996 ο Πατριάρχης συνάντησε τον τότε και σημερινό πρωθυπουργό Μεσούτ Γιλμάζ, ήμουν κι εγώ παρόν ως τρίτο πρόσωπο. Ο πρωθυπουργός ερώτησε για τις δυσκολίες που αντιμετώπιζε. Ο Πατριάρχης ζήτησε να ανοίξει η Θεολογική Σχολή. Ο πρωθυπουργός του εξήγησε ότι και δική του άποψη είναι η ανώτατη θεολογική εκπαίδευση της Ορθόδοξης Εκκλησίας να πραγματοποιείται στην Τουρκία. Όμως αυτό δε θα μπορούσε να θεωρηθεί πολιτικά στεγανό (political vacuum), όταν στη Δυτική Θράκη οι Μουφτήδες δεν εκλέγονται αλλά διορίζονται. Επομένως - είπε στον Πατριάρχη - αν τα καταφέρετε α) (να πείσετε) τους Τούρκους βουλευτές, β) (να τα βρείτε) με τους αντίστοιχους σας στην Ελλάδα, θα μπορούσαμε να περάσουμε ένα νομοδιάταγμα ειδικά για την επαναλειτουργία της Θεολογικής Σχολής. Κανένα δημόσιο πρόσωπο, συμπεριλαμβανομένου και του πρωθυπουργού δεν μπορεί να λειτουργήσει σε πολιτικά στεγανό περιβάλλον. Αυτό σίγουρα το γνωρίζω γιατί όταν ο πρόεδρος Κάρτερ διέταξε την άρση του εμπάργκο προς την Τουρκία είπε στον τότε πρωθυπουργό μας ότι: οι πολιτικοί δεν λειτουργούν σε πολιτικά στεγανό περιβάλλον.»

Στην παρουσίασή μας για τις θρησκευτικές παραβιάσεις προσπαθήσαμε να εμπλέξουμε την Αγγλία - αναφέροντας το όνομα του Δούκα του Εδιμβούργου καθώς και του πρίγκιπα Κάρολου - δυστυχώς η επίσημη παρουσία της Αγγλίας στον ΟΑΣΕ ήταν σκιώδης έως ανύπαρκτη.

Σε σύντομη απάντησή του στη παρουσίαση που κάναμε με θέμα τα Ευαγή Ιδρύματα ο Τούρκος πρέσβης είπε τα εξής:

«Ο εκπρόσωπος του Συλλόγου Κωνσταντινουπολιτών αναφέρθηκε στο θέμα αντιποίνων που υπόκεινται από τις τουρκικές Αρχές. Εφόσον ο Σύλλογος εδρεύει στην Αθήνα θα τους ήταν εύκολο να ταξιδέψουν στην Κομοτηνή και την Ξάνθη στη Δυτική Θράκη, όπου κάποτε χρημάτισα πρόξενος και να μάθουν αν η τουρκική μειονότητα μπορεί να αγοράσει γη και ακίνητα. Ίσως θα ήταν ευκολότερο γι' αυτούς να διαβάσουν τη σελίδα 99 της έκθεσης που έκανε το 1988 η Helsinki Federation. Η έκθεση αναφέρει απαγόρευση κυκλοφορίας τουρκικών εφημερίδων, αναφέρει ότι είναι αδύνατο να ανοίξουν τραπεζικούς λογαριασμούς. Αναρωτιέμαι αν αυτές οι ενέργειες και τα μέτρα είναι πρότυπα της Ευρωπαϊκής Ένωσης.»

Τέλος να αναφέρουμε ότι απαντώντας οι Τούρκοι στην παρουσίαση των Ιμβρίων είπαν ότι «οι κανονισμοί και οι νόμοι στο νησί ισχύουν για όλους. Το 1964 ήταν η δική τους ελεύθερη επιλογή να επιστρέψουν!! στην Ελλάδα. Αυτό συνέβη διότι πολλοί Τούρκοι πείστηκαν να εγκαταλείψουν την Ελλάδα με ταυτόχρονη αφαίρεση της υπηκοότητάς τους. Όλα αυτά συνέβησαν λόγω των αρνητικών γεγονότων στην Κύπρο όπου Τουρκοκύπριοι βίαια εκδιώχθηκαν από τις εστίες τους. Όπως φαίνεται και από τα κείμενα του Όμηρου, οι Έλληνες έζησαν στην Ίμβρο για 4000 χρόνια, μάλιστα ορισμένα από αυτά κάτω από την Οθωμανική κυριαρχία και αργότερα από την Τουρκική, απόδειξη ότι δεν τους πείραζε κανείς.»

Στις κατ' ιδίαν συναντήσεις μας με διάφορους εκπρόσωπους κρατών και οργανώσεων ενδιαφέρον και πάλι παρουσιάζει η συνάντησή μας με την Αμερικανική αντιπροσωπεία. Οι Αμερικανοί αυτή τη φορά απέφευγαν με επιμέλεια κάποια συνάντηση, τελικά αυτή επιτεύχθηκε την τελευταία στιγμή και κατόπιν επίμονων πιέσεών μας. Στη συνάντηση παρόντες ήταν οι Dorothy Taft, Bob Mc Namara και Karen Lord και οι τρεις μέλη της Commission on Security and Cooperation in Europe των ΗΠΑ. Με την τελευταία είχαμε συναντηθεί και πέρυσι. Το πρώτο μας φυσικά ερώτημα ήταν ότι από την περυσινή συνάντησή μας η κατάσταση για τον Ελληνισμό της Κων/πολης έχει χειροτερεύσει, ότι ο χρόνος δουλεύει εναντίον μας και τί σκοπεύουν επιτέλους να κάνουν. Μας απάντησαν ότι *«τα θρησκευτικά θέματα τα συζητάνε με τον εκπρόσωπο του Πατριάρχη Alexander Karloutso! καθώς και με μέλη της Ελληνοαμερικανικής κοινότητας»*. Όταν όμως τους ανακοινώσαμε ότι στις 15 Οκτωβρίου οι Τούρκοι καθαίρεσαν την εφοροεπιτροπή της Θεολογικής Σχολής Χάλκης επειδή διοργανώνουν περιβαλλοντολογικά συνέδρια έμειναν έκπληκτοι και κοίταζε ο ένας τον άλλον. Μάλιστα η Taft μας αποκάλυψε ότι *«στις 4 και 5 Νοεμβρίου στα πλαίσια του ΟΑΣΕ, διοργανώνουν στην Κων/πολη Περιβαλλοντολογικό Συνέδριο, στο οποίο κάλεσαν τον Πατριάρχη, επειδή όμως ο τελευταίος θα λείπει πιστεύουν ότι θα παρίσταται εκπρόσωπός του, ότι στις 15 Οκτωβρίου ήταν στο Πατριαρχείο και ότι κανείς δεν της ανέφερε το γεγονός.»*

Εν πάση περιπτώσει μας είπαν ότι η Γερουσία έχει ψηφίσει έναν πολύ αυστηρό νόμο σχετικό με τις θρησκευτικές παραβιάσεις σε χώρες μέλη του ΟΑΣΕ, τον οποίο μάλιστα υπέγραψε και Πρόεδρος Κλίντον. Ο νόμος αυτός έχει δέκα σημεία τα οποία είναι πολύ σημαντικά και ότι γίνεται ειδική αναφορά για την Τουρκία και τη Θεολογική Σχολή. Βέβαια αν και το κατά πόσον θα εφαρμοστούν δεν μας το διευκρίνισαν.

Εν κατακλείδι να αναφέρουμε ότι συνεχίζουμε να πιστεύουμε πως η παρουσία ΜΚΟ που στηρίζουν τις Ελληνικές θέσεις σε διεθνή φόρα συμβάλλει στην αναδίπλωση της Τουρκίας. Όπως αναφέρεται και στην περυσινή μας έκθεση, πιστεύουμε πως είναι αναγκαία και η επικουρία και άλλων ΜΚΟ, εθνικών και διεθνών, όμως είναι απαραίτητη και η ύπαρξη κάποιου οργάνου που να συντονίζει τις ΜΚΟ αυτές.

Αξιότιμοι Κύριοι

Σας αποστέλλουμε ένα δελτίο τύπου όπου αναφερόμαστε διεξοδικά στην παρουσία αντιπροσώπων μας στον Οργανισμό για την Ασφάλεια και την Συνεργασία στην Ευρώπη. Η παρουσία αυτή αν και έγινε προ διμήνου, πιστεύουμε το δελτίο μας θα σας είναι χρήσιμο για να ενημερωθείτε γύρω από διάφορα θέματα που αφορούν τις παραβιάσεις των δικαιωμάτων των Ελλήνων της Κωνσταντινούπολης και του Οικουμενικού Πατριαρχείου, από την Τουρκία.

Επίσης από το δελτίο αυτό προκύπτει πόσο σημαντική είναι η ενημέρωση της διεθνούς κοινής γνώμης και η άσκηση πίεσης στην Τουρκία μέσω αυτής. Σ' αυτόν τον τομέα η συμβολή ενημερωτικών μέσων όπως του δικού σας που απευθύνεται σε Ομογενείς με αποδεδειγμένη ευαισθησία στα εθνικά μας θέματα, έχει καθοριστική σημασία.

Ελπίζουμε στο μέλλον να έχουμε καλύτερη συνεργασία για την προβολή των δικαιών του Ελληνισμού της Πόλης. Αλλά και την υπεράσπιση του Οικουμενικού Πατριαρχείου. Ειδικότερα η στήριξη του Θεσμού αυτού όπως αντιλαμβάνεστε έχει ύψιστη σημασία για το παρόν και το μέλλον του Ελληνισμού.

Σας ευχαριστούμε εκ των προτέρων και ευχόμαστε ΧΡΟΝΙΑ ΠΟΛΛΑ για την εορτή των Χριστουγέννων και το νέο έτος.